

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ**

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της 8ης/2018 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αριθ. Απόφασης 137/2018

«Περί ονομασίας οδών και πλατειών Τοπικών Κοινοτήτων Μονεμβασίας, Λαχίου και Ελίκας».

Στους Μολάους σήμερα στις 6 Ιουνίου 2018, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18:00, συνήλθε το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μονεμβασίας σε τακτική δημόσια συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μονεμβασίας, ύστερα από την με αριθμό 08/01.06.2018 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, η οποία επιδόθηκε και δημοσιεύθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87).

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, αφού σε σύνολο 27 μελών του Δημοτικού Συμβουλίου βρέθηκαν παρόντα τα 17, δηλαδή:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Αβδούλος Σπύρος	<i>Πρόεδρος Δ.Σ.</i>
2. Χαραμή Αλεξάνδρα	<i>Γραμ/τέας Δ.Σ.</i>
3. Βουνελάκης Γεώργιος	<i>Αντιδήμαρχος</i>
4. Καλογερίνης Ηλίας	<i>Αντιδήμαρχος</i>
5. Κουτσονικολής Χαράλαμπος	<i>Αντιδήμαρχος</i>
6. Μαυρομιχάλης Κων/νος	<i>Αντιδήμαρχος</i>
7. Σουρλάς Ιωάννης	<i>Αντιδήμαρχος</i>
8. Τραϊφόρος Παναγιώτης	<i>Αντιδήμαρχος</i>
9. Αλειφέρη Παναγιώτα	
10. Γεωργακάκου Αικατερίνη	
11. Κολλιάκος Ιωάννης	
12. Πετράκης Χρήστος	
13. Χριστάκος Σταύρος	
14. Μειμέτης Γεώργιος	
15. Αναγνωστοπούλου Ελένη	
16. Σπυριδάκου Θεοδούλη	
17. Σταθάκης Νεκτάριος	

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. Κουλουβάκος Βασίλειος	<i>Αντ/δρος Δ.Σ.</i>
2. Λεκάκης Δημήτριος	
3. Μαρούσης Χαράλαμπος	
4. Νεραντζουλάκη-Ρεπαπίνου Ζωή	
5. Παπαδάκης Πιερρής	
6. Παπούλη Δέσποινα	
7. Τσαφατίνου Κατερίνα	
8. Δουμάνη Σοφία	
9. Κόκκορης Παναγιώτης	
10. Λυριωτάκης Ιωάννης	

Η Συνεδρίαση έγινε παρόντος του Δημάρχου κ. Ηρακλή Τριχείλη.

Από τους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων, των Τοπικών Κοινοτήτων και των εκπροσώπων των Τοπικών Κοινοτήτων, παραβρέθηκαν οι: Κοντοσταθάκος Ευθύμιος της Δ.Κ. Μολάων, Γεωργουδής Ιωάννης Δ.Κ. Νεάπολης, Γεώργας Σωτήριος Τ.Κ. Αγγελώνας, Λιβανός Γεώργιος Τ.Κ. Αγίου Νικολάου Βοιών, Μπίλιας Γεώργιος Τ.Κ. Αγίου Νικολάου Μον/σίας, Μπατσάκης Κων/νος Τ.Κ. Αγίων Αποστόλων, Τσιριγώτης Σαράντος Τ.Κ. Βελιών, Τζάκας Γεώργιος Τ.Κ. Ελαίας, Κουσουλής Γεώργιος Τ.Κ. Ελίκας, Μανίκης Ιωάννης Τ.Κ. Λαμποκάμπου, Βαρβαρέσσος Γεώργιος Τ.Κ. Λαχίου, Αρτινιός Παναγιώτης Τ.Κ. Λιρών, Σκαρμούτσος Παναγιώτης Τ.Κ. Μεταμόρφωσης, Χουσάκος Δημήτριος Τ.Κ. Μονεμβασίας, Κληρονόμος Κων/νος Τ.Κ. Ταλάντων.

Μετά τη συζήτηση του 1ου θέματος προσήλθε ο κ. Μειμέτης Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε η κ. Παπαδάκη Ευγενία, υπάλληλος του Δήμου για την τήρηση των πρακτικών.

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου εισηγούμενος το 6^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης έδωσε το λόγο στον αντιδήμαρχο κ. Βουνελάκη, ο οποίος είπε τα εξής:

Με το αριθ. 1/02-05-2018 Πρακτικό, η Επιτροπή του άρθρου 8 του Ν. 3463/2006 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ. 2 Ν. 4071/2012), γνωμοδότησε (αριθ. γνωμοδότησης 1 & 2) υπέρ της ονομασίας οδών και πλατειών των Τ.Κ. Μονεμβασίας, Ελίκας και Λαχίου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη τα ανωτέρω, τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 3463/2006, των άρθρων 65 και 225 του Ν. 3852/2010, τις αριθ. 1 και 2 έτους 2018 γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής του άρθρου 8 του Ν. 3463/2006 και μετά από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει Ομόφωνα

Την ονομασία των οδών και πλατειών των Τοπικών Κοινοτήτων Μονεμβασίας, Ελίκας και Λαχίου του Δήμου Μονεμβασίας, ως εξής:

A. ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ:

ΚΑΤΩ ΠΟΛΗ

Οδοί: 61 (22 Βόρειος Τομέας, 38 Νότιος Τομέας, 1 κεντρική οδός)

Οδώνυμια: 13 (5 Βόρειος Τομέας, 7 Νότιος Τομέας, 1 κεντρική οδός)

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΚΟΜΕΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ο παλιός μητροπολιτικός ναός του Ελκομένου Χριστού συνιστά τοπόσημο στον ομφαλό της Κάτω Πόλης της Μονεμβασίας.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΧΡΥΣΑΦΙΤΙΣΣΑΣ

Ο παλιός μοναστηριακός και ενοριακός ναός της Παναγίας Χρυσ αφίτισσας συνιστά τοπόσημο στον νοτιοανατολικό τομέα της Κάτω Πόλης της Μονεμβασίας.

0. ΟΔΟΣ ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ

Κεντρική πύλη – Καλντερίμι – Κτήριο Malvasia (Ν. Γεωργούλας).

Αιτιολογία: Ο ποιητής της Ρωμιουσίνης, με καταγωγή από τη Μονεμβασία, τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης για το ποιητικό του έργο και συγκαταλέγεται στη χορεία των πνευματικών προσωπικοτήτων της γενέτειράς του. Το όνομά του αντιπροσωπεύει τη μακρόχρονη παρουσία της σημαντικής οικογένειας Ρίτσου στη Μονεμβασία.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

3. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΥ ΒΕΗ

Καλντερίμι – Κτήριο Καπιτσίνη/Κτήριο Μαστραποστόλη – Κτήριο Βουγιουρδή/Κτήριο Θεοδωράκη - Άγιος Ιωάννης και Παναγία στα Κατηχούμενα – Κτήριο Ψυχογιού/Κτήριο πρώην Χριστοφοράκη - Κτήριο Βιγκλιάρη/Κτήριο Κανελλόπουλου.

Αιτιολογία: Ο ακαδημαϊκός Ν.Α. Βέης υπήρξε από τους πρώτους μελετητές της ιστορίας της Μονεμβασίας. Στις αρχές του 20ού αιώνα κατέγραψε χειρόγραφα και κώδικες που φυλάσσονταν στη Μονεμβασία και φρόντισε για τη διάσωση και μελέτη τους. Πατρογονικός υπήρξε ο σεβασμός του για τα ιερά κειμήλια της Μονεμβασίας, όπως γράφει.

7. ΟΔΟΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ Β' ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Κτήριο Βυζαντινό (Ι. Τραϊφόρου)/Κτήριο Λιβιεράτου (πρώην Γ. Στελλάκη) – Κτήριο Βυζαντινό (Ι. Τραϊφόρου)/Παναγία Μυρτιδιώτισσα – Κτήριο Κακλαμάνη/Κτήριο πρώην Καζάλα – Κτήριο Κουρκούλη/Κτήριο Δασκαλόπουλου – Ερείπια Δασκαλόπουλου/Άγιος Σπυρίδων – Ερείπια Δασκαλόπουλου/Καλογεράκου – Ερείπια Δασκαλόπουλου/Κτήριο Παπαδάκη.

Αιτιολογία: Αυτοκράτορας του Βυζαντίου, ο οποίος υπήρξε λαοφιλής στη Μονεμβασία λόγω της ανθενωτικής πολιτικής που ακολούθησε καθώς και των προνομίων που παραχώρησε στην πόλη και την τοπική εκκλησία.

Ο «θειότατος βασιλεύς», όπως τον αποκαλούν οι αναφορές:

Οι Μονεμβασιώτες πρόσφεραν απλόχερα την αφοσίωσή τους και την αγάπη τους στον αυτοκράτορα Ανδρόνικο, ο οποίος την ανταπέδωσε όσο κανένας άλλος.

Στον χρυσόβουλο λόγο που εξέδωσε το 1301 ο αυτοκράτορας Ανδρόνικος εκφράζει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του και την φροντίδα του για την πόλη της Μονεμβασίας και τους

κατοίκους της και εγκωμιάζοντας «το περιώνυμον», όπως αποκαλεί την πόλη, «άστου», γράφει ανάμεσα στα άλλα ότι:

«Το περιώνυμον άστου Μονεμβασίας» (η ονομαστή πόλη της Μονεμβασίας)

«Και θέσεως ευκαιρία και προς ασφάλειαν ερυμνότης...» (που διέθετε φυσική οχύρωση και ασφάλεια)

«...και πλήθος μάλιστα οικητόρων και πολυολβία ...» (ήταν πολυάνθρωπη και πλούσια)

«...και πολιτείας ευγένεια ...» (είχε ευγενείς άρχοντες)

«...και τεχνών ασκήσεις· και αγοράς δαψίλεια πάντων πάσα ...» (αναπτυγμένη βιοτεχνία και αγορά όπου αφθονούσαν τα πάντα)

«...πολύ το των οικούντων ενταύθα ικανόπλοον καί θαλαττουργόν· ρωμαλεότης τε και φρόνημα δραστικό τε και έμπρακτον ...» (οι δε κάτοικοί της ήταν ικανότατοι ναυτικοί, άνθρωποι της δράσης, ρωμαλέοι και σώφρονες).

Όπως αναφέρει μάλιστα το συναξάρι της Παναγίας της Οδηγήτριας ή Μονεμβασιώτισσας, ο Ανδρόνικος επισκέφτηκε την Μονεμβασία το έτος 1300 και κατά την αναχώρησή του όλοι τον αποχαιρετούσαν με δάκρυα. Ο αυτοκράτορας τότε συγκινημένος, τους αποχωρίστηκε με μια υπόσχεση, λέγοντάς τους: «... εγώ θέλω σας πέμψει αντ' εμού Βασιλέα μέγαν και Βασίλισσαν υπερτέρους παντός βασιλέως και αυτοκράτωρος».

Και πράγματι μετά από σύντομο διάστημα έστειλε στη Μονεμβασία μια πολύτιμη, εξαιρετικής τέχνης εικόνα, της Παναγίας Οδηγήτριας, η οποία σύντομα έγινε προστάτης της πόλης, ως Παναγία η Μονεμβασιώτισσα.

Και ως αποκορύφωμα των ευεργεσιών του προς την πόλη εξέδωσε τον περίφημο χρυσόβουλο λόγο του, που εν μέρει είδαμε, όπου προσφέρει στη Μονεμβασία πάμπολλα προνόμια. Μάλιστα το αυτοκρατορικό αυτό χρυσόβουλλο για πρώτη φορά κοσμεύεται με μια υπέροχη μικρογραφία, που παριστάνει τον αυτοκράτορα να παραδίδει το έγγραφο αυτό με τα προνόμια της πόλης στον Χριστό, δηλαδή στην ουσία στον Ελκόμενο Χριστό της Μονεμβασίας.

«...σε διάχρυσο ο Χριστός και στα δεξιά του ο αυτοκράτωρ πατώντας σε πορφυρό μαξιλάρι...»

από την ποιητική συλλογή του Γιάννη Ρίτσου με τίτλο «Μονοβασία».

11. ΟΔΟΣ ΣΤΗΒΕΝ ΡΑΝΣΙΜΑΝ

Ερείπια Ενορίας Ελκομένου Χριστού/Κτήριο Μπουρνιά – Κτήριο πρώην Κουρκούλη

(Gaven)/Κτήριο πρώην Ανδρεσάκη – Κτήριο πρώην Κυριαζάκου

Αιτιολογία: Σπουδαίος βυζαντινολόγος, ο οποίος αναγορεύτηκε επίτιμος δημότης της Μονεμβασίας επί κοινοτάρχη Ευαγγέλου Γεωργιλή, μετά από πρόταση του Μονεμβασιώτικου Ομίλου.

14. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΦΡΑΝΤΖΗ

Κτήριο Δασκαλόπουλου/Κτήριο πρώην Καζάλα – Αυλή Καμπουράκη/Κτήριο Ημεδαπού – Αυλή Καμπουράκη/Κτήριο Αλλοδαπών – Κτήριο Καμπουράκη/Αυλή Καμπουράκη – Ευαγγελίστρια - Ερείπια Αλεξάκη/Ερείπια Αλεξάκη-Κτήριο Αλλοδαπών/Ερείπια Αλεξάκη – Κτήριο Πλέσσα/Κτήριο Βουνελάκη – Ερείπια Τριαντόπουλου/Κτήριο πρώην Μαστραποστόλη – Κτήριο Battistini/Κτήριο Ζαμπέλη – Κτήριο Αλλοδαπών/Κτήριο Malvasia – Κτήριο Μιχαηλίδη/Κτήριο Malvasia.

Αιτιολογία: Ο Γεώργιος Σφραντζής, βυζαντινός αξιωματούχος και ιστορικός, παραδίδει πολύτιμα ιστορικά στοιχεία στο Χρονικόν του για τη Μονεμβασία.

16. ΟΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΙΕΒΟΥ ΦΩΤΙΟΥ

Κτήριο Μπουρνιά/Κτήριο Carpnell – Κτήριο πρώην Κυριαζάκου/Κτήριο Κισσαμιτάκη – Αυλή Καμπουράκη/Κτήριο Πασπαράκη.

Αιτιολογία: Ο Φώτιος, μετέπειτα μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ρωσίας, είχε καταγωγή από τη Μονεμβασία και διακρίθηκε για την πνευματική καλλιέργεια και τις αγαθοεργίες του κατά τον 15ο αιώνα.

ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. ΟΔΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ

Καλντερίμι – Κτήριο Χαραμή – Κτήριο Κουρκούλη – Κτήριο Αλλοδαπών/Κτήριο πρώην Βουγιουρδή και Κτήριο Φουντουλάκη – Κτήριο Ζουμπουλάκη/Άγιοι Δημήτριος και Αντώνιος –

Κτήριο Ζουμπουλάκη/Κτήριο πρώην Πατρικίου – Κτήριο Τραϊφόρου/Κτήριο Βουνελάκη – Κτήριο Τραϊφόρου/Κτήριο πρώην Καλογερά.

Αιτιολογία: Ο πρίγκιπας Αλέξανδρος Καντακουζηνός ως απεσταλμένος του Δημητρίου Υψηλάντη στη Μονεμβασία ανέλαβε πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της πολιορκίας της πόλης, ενώ με το κύρος του συντέλεσε στην αποτελεσματική διαπραγμάτευση με τους Τούρκους για την παράδοση του κάστρου στις 23 Ιουλίου 1821.

9-10. ΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΛΟΓΕΡΑ

9. Κτήριο Καμαρινού/Κτήριο Αμπέρτου (πρώην Καλογερά).

10. Κτήριο Τραϊφόρου/Κτήριο Αμπέρτου – Κτήριο πρώην Καλογερά/Αγία Άννα – Κτήριο πρώην Καλογερά/Κτήριο Αρδάμη – Ερείπια Γεωργούλα/Κτήριο Αρδάμη.

Αιτιολογία: Πρόκριτος και πληρεξούσιος της Μονεμβασίας, ο οποίος συνέβαλε τα μέγιστα για την απελευθέρωση της πόλης το 1821.

13. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΥΣΟΓΙΑΝΝΗ

Αυλή Αμπέρτου/Μουσείο – Μουσείο/πρώην Τριφύλλη – πρώην Σαπουντζάκη/πρώην Ρίτσου – πρώην Κοσμάκη/πρώην Ρίτσου.

Αιτιολογία: Ο μονεμβασιώτης φιλομαθής έμπορος Χατζη-Νικολής Χρυσογιάννης προέβη το 1720 ή 1732 σε γενναία οικονομική χορηγία για τη σύσταση και λειτουργία σχολείου στην γενέτειρά του τη Μονεμβασία. Επίσης, συνέτεινε στην ίδρυση του πρώτου σχολείου στα Βουρλά της Μικράς Ασίας, το οποίο εξελίχθηκε στην περιώνυμη Αναξαγόρειο Σχολή. Το 1745 φέρεται επίτροπος και δωρητής της Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης.

14. ΟΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Μικρή Τάπια – Κτήριο πρώην Βουνελάκη/Κτήριο πρώην Ρίτσου – Κτήριο πρώην Βουνελάκη/Ανώνυμος ναός – Κτήριο πρώην Κοσμάκη/Ανώνυμος ναός.

Αιτιολογία: Ο Κωνσταντίνος Κανάρης διετέλεσε φρούραρχος Μονεμβασίας, με σημαντική δράση στην ανασύσταση της ερειπωμένης πόλης.

20. ΟΔΟΣ ΤΡΙΩΝ ΑΛΙΕΩΝ

Δ. ΘΕΟΦΙΛΑΚΗ, Θ. ΚΟΡΩΝΗ, Γ. ΛΕΛΑΚΗ.

Κτήριο πρώην Ανδρεσάκη/Κτήριο Malvasia (Γεωργούλα) – Κτήριο πρώην Κοσμάκη/Κτήριο πρώην Γώγου Ρίτσου – Πορτέλλο.

Αιτιολογία: Οι τρεις μονεμβασιώτες, σε μια κρίσιμη στιγμή της πολιορκίας της Μονεμβασίας το 1821, μετέφεραν, με αυταπάρνηση, στο ελληνικό στρατόπεδο το αισιόδοξο μήνυμα για την επερχόμενη παράδοση των Τούρκων. Η ηρωική πράξη τους συντέλεσε στην αναπτέρωση του ηθικού των Ελλήνων αγωνιστών.

21α-β. ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΠΑΓΩΝΗ

21 α Κτήριο πρώην Σαπουντζάκη – Κτήριο πρώην Καλογερά/Καμάρες Ελκομένου – Κτήριο πρώην Ανδρεσάκη/Καμάρες Ελκομένου – Κτήριο Γιαννούκου/Κτήριο Malvasia – Κτήριο Γεωργούλα/Κτήριο πρώην Π. Ρίτσου – Κτήριο πρώην Γιαννούκου (Δωροβίνη)/Κτήριο Αγγελάκου – Κτήριο Καλλιγά/Κτήριο Χριστοφορίδη.

21 β Κτήριο Χριστοφορίδη/Αυλή πρώην Σταυρή Ρίτσου – Κτήριο Δελαγραμμάτικα/Ερείπια Μαστραποστόλη – Κτήριο πρώην Μακροβασίλη/Ερείπια Μαστραποστόλη – Μεγάλη Τάπια.

Αιτιολογία: Ο μητροπολίτης Μονεμβασίας Χρυσανθος Παγώνης, ο οποίος οραματίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα τη διαφύλαξη της ορθοδοξίας και την προστασία των κατατρεγμένων χριστιανών. Στη διάρκεια περιόδους του, έφθασε το 1811 στον έρημο και άγριο τόπο του Αρχαγγέλου στην περιοχή της Μονεμβασίας. Στα χέρια του κρατούσε μια χρηματική δωρεά (300 γρόσια) που είχε διατεθεί από τινά ευλαβή, εύπορο χριστιανό, με σκοπό την ανακαίνιση του ερειπωμένου ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ. Ο σεπτός ιεράρχης δεν αρκέστηκε στην αποκατάσταση του ναού αλλά παράλληλα έβαλε στόχο να αποκτήσει ολόκληρη την περιοχή προκειμένου να εγκαταστήσει σε αυτή πτωχούς και εξαθλιωμένους χριστιανούς. Το εγχείρημά του στέφθηκε με επιτυχία παρά τις αντιξοότητες που συνάντησε. Ο ίδιος Δεν ευτύχησε όμως να απολαύσει την ολοκλήρωσή της διότι άρχισε η επανάσταση και ο ίδιος απεβίωσε την 22α Αυγούστου 1821 έγκλειστος στις φυλακές της Τριπολιτσάς «διὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν» και την ανεξαρτησία της Ελλάδος.

24. ΟΔΟΣ ΑΝΔΡΕΑ ΛΙΚΙΝΙΟΥ

Κτήριο Βουελάκη/Αγία Παρασκευή – Κτήριο Τριαντόπουλου/Ερείπια Καλλιγά (Παλάτι Ανδρονίκου) – Κτήριο πρώην Γιαννούκου/Κτήριο πρώην Κυριαζάκου – Αγία Άννα/Κτήριο πρώην Ρίτσου – Κτήριο πρώην Βουγιουρδή/Άγιος Νικόλαος – Ερείπια Γεωργούλα/Κτήριο Ισαακίδη – Ερείπια/Ερείπια - πύλη ανατολικού τείχους.

Αιτιολογία: Ο ιατροφιλόσοφος Ανδρέας Λικίνιος, αντιπροσωπευτικό μέλος της μονεμβασιώτικης οικογένειας των Λικινίων και σπουδαία προσωπικότητα με αναγνώριση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και στην οθωμανική αυλή, υπήρξε στα τέλη του 17ου - αρχές 18ου αιώνα ο κτήτωρ του ναού του Αγίου Νικολάου στην Κάτω Πόλη της Μονεμβασίας.

Οδωνύμια Γέφυρας**ΓΕΦΥΡΑ**

Οδοί: 72 (24 Βόρειος Τομέας, 47 Νότιος Τομέας, 1 Εθνική οδός)

Οδωνύμια: 74 (24 οδοί Βόρειου Τομέα, 47 οδοί Νότιου Τομέα, 1 Εθνική οδός, 2 Πλατείες)

ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ (Ν. ΡΕΜΑΤΟΣ ΚΑΚΑΒΟΥ)**A. ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΔΡΕΣΑΚΗ**

Ευεργέτες της Μονεμβασίας (δωρητές οικοπέδων για την ανέγερση του Γυμνασίου Μονεμβασίας και του Ι. Ν. του Αγίου Λεοντίου στη Γέφυρα).

0. ΟΔΟΣ 23ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1821

Καστέλο – Βόρεια έξοδος (εθνική οδός) προς Σπάρτη.

Αιτιολογία: Η ημερομηνία απελευθέρωσης της Μονεμβασίας από τους Έλληνες αγωνιστές.

0.1. ΟΔΟΣ ΑΚΡΑΣ ΜΙΝΩΑΣ (βλ. συνέχεια αρ. 1)

Μικρή οδός μεταξύ Καστέλλου και Κτήριο Αφών Ανδρεσάκη.

Αιτιολογία: Η άκρα Μινώα που αναφέρει ο περιηγητής Πausanίας ταυτίζεται στις μεσαιωνικές πηγές με τη βραχονησίδα της Μονεμβασίας - ποιητική ονομασία της Μονεμβασίας από τον Γιάννη Ρίτσο, με πρότυπο το αρχαίο τοπωνύμιο που αναφέρει ο περιηγητής Πausanίας.

1. ΟΔΟΣ ΑΚΡΑΣ ΜΙΝΩΑΣ (βλ. συνέχεια αρ. 01)

Κτήριο Ανδρεσάκη/Κτήριο Φουντουλάκη (Καστέλλο) – Πέρα Κάκαβος.

2. ΟΔΟΣ ΠΑΥΣΑΝΙΑ

Κτήριο Γράφου/Φαρμακείο Φουντουλάκη.

Αιτιολογία: Ο περιηγητής Πausanίας παραδίδει στο έργο του πολύτιμα στοιχεία για την μυθολογία, την ιστορία και την τοπογραφία της περιοχής της Μονεμβασίας κατά την αρχαιότητα.

3. ΟΔΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Κτήριο Χουσάκου/Κτήριο Π. Χαραμή.

Αιτιολογία: Το εθνικό όνομα παραπέμπει στην αρχέγονη καταγωγή των κατοίκων της Μονεμβασίας αλλά και στη συνδρομή των Λακεδαιμονίων για την απελευθέρωση της Μονεμβασίας το 1821.

4. ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ (βλ. συνέχεια αρ. 8)

Κτήριο Χουσάκου και Κτήριο Πολυχρονιάδη/Κτήριο Γ. Χαραμή και Κτήριο Χουσάκου.

Αιτιολογία: Βασική συνταγματική αρχή το οδωνύμιο πλαισιώνει το τοπικό δημοτικό μέγαρο και προνόμιο προς τη Μονεμβασία και τους κατοίκους της που παραχωρήθηκε με θεσπίσματα, προστάγματα, πράξεις, αργυρόβουλλα και χρυσόβουλλα, τα έγγραφα αυτά αποτελούσαν τα αρχεία της Μονεμβασίας και φυλάσσονταν στο Μητροπολιτικό Ναό του Ελκομένου Χριστού.

5. ΟΔΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κτήριο Τραϊφόρου/Ιδιοκτησία Αρώνη – Κτήριο Β. Χαραμή/Ιδιοκτησία Γ. Χαραμή.

Αιτιολογία: Βασική συνταγματική αρχή το οδωνύμιο πλαισιώνει το τοπικό δημοτικό μέγαρο.

6. ΟΔΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Κτήριο Τραϊφόρου/Κτήριο Β. Χαραμή – Κτήριο Τ. Ρίτσου/Δημαρχείο (ΚΕΠ).

Αιτιολογία: Βασική συνταγματική αρχή το οδωνύμιο πλαισιώνει το τοπικό δημοτικό μέγαρο.

7. ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Δημαρχείο – Κτήριο Ντανάκα/Κτήριο Μπέπη.

Αιτιολογία: Ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδος επισκέφθηκε στις 18 Ιουνίου του 1828 τη Μονεμβασία. Το όνομά του πλαισιώνει το τοπικό δημοτικό μέγαρο, το οποίο υπήρξε κατά το πρόσφατο παρελθόν το διοικητικό κέντρο του πρώην καποδιστριακού Δήμου Μονεμβασίας.

8. ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ (βλ. συνέχεια αρ. 4)

Κτήριο Β. Χαραμή/Κτήριο Γ. Χαραμή – Κτήριο Βουελάκη/Κτήριο Ημεδαπού.

Αιτιολογία: Βασική συνταγματική αρχή το οδωνύμιο πλαισιώνει το τοπικό δημοτικό μέγαρο και προνόμιο προς τη Μονεμβασία και τους κατοίκους της που παραχωρήθηκε με θεσπίσματα, προστάγματα, πράξεις, αργυρόβουλλα και χρυσόβουλλα, τα έγγραφα αυτά αποτελούσαν τα αρχεία της Μονεμβασίας και φυλάσσονταν στο Μητροπολιτικό Ναό του Ελκομένου Χριστού.

9. ΟΔΟΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Τουριστικό Περίπτερο/Κτήριο Πραματάρη

Αιτιολογία: Το εθνικό όνομα παραπέμπει στην αρχέγονη καταγωγή των κατοίκων της Μονεμβασίας. Οι Σπαρτιάτες συγκαταλέγονται στους πρώτους οικιστές της Μονεμβασίας, σύμφωνα με το Χρονικόν της πόλης.

10. ΟΔΟΣ ΠΕΤΡΟΜΠΕΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

Κτήριο Ζέπου/Ρέμα Κάκαβου – Κτήριο Καπελέρη/Ρέμα Κάκαβου.

Αιτιολογία: Ηγεμόνας της Μάνης, ο οποίος συνεισέφερε τα μέγιστα στην απελευθέρωση της Μονεμβασίας το 1821. Μέλη της οικογένειάς του διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη Μονεμβασία κατά τη διάρκεια του Αγώνα.

11. ΟΔΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ

Κτήριο Αθανασάκου/Κτήριο Λιαράκου.

Αιτιολογία: Ο επίσκοπος Μονεμβασίας Πέτρος άκμασε στο δεύτερο μισό του 8ου αι. και τιμήθηκε για την εικονόφιλη στάση του ως τοπικός άγιος. Η μορφή του απεικονίζεται στον υστεροβυζαντινό ναό του Αγίου Γεωργίου Γερακίου.

12. ΟΔΟΣ ΑΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ

Κτήριο Γ. Ν. Βουελάκη/Κτήριο Γ. Η. Βουελάκη – Κτήριο Χ. Κουλούρη

Αιτιολογία: Ο ναός του Αγίου Λεοντίου είναι τοπόσημο του συνοικισμού της Γέφυρας, απ' όπου διέρχεται η οδός. Ο Όσιος Λεόντιος, γόνος αριστοκρατικής οικογένειας της Μονεμβασίας, σπούδασε στην Κωνσταντινούπολη και γνώρισε την εκτίμηση του αυτοκράτορα Μανουήλ Β' Παλαιολόγου. Ο θάνατος του πατέρα του τον ανάγκασε να επιστρέψει στην Πελοπόννησο, όπου ακολούθησε το μοναχικό σχήμα και τιμήθηκε μετά τον θάνατό του ως άγιος. Η φήμη του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε οι δεσπότες του Μορέως Δημήτριος και Θωμάς Παλαιολόγος ίδρυσαν προς τιμή του τη Μονή Ταξιαρχών στην Αιγιαλεία Αχαΐας, όπου ασκήτεψε.

13. ΟΔΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

Κτήριο Αρτινιού/Ιδιοκτησία Ανδρεσάκη – Κτήριο Γ. Χαραμή

Αιτιολογία: Ο ιερομόναχος Ισίδωρος, μετέπειτα Μητροπολίτης Κιέβου (1436-1441), ήταν σπουδαία πνευματική μορφή, με σπουδές στην Κωνσταντινούπολη. Διατηρούσε επαφές με την αυτοκρατορική αυλή και τη μητροπολιτική έδρα της Μονεμβασίας. Μέσα από τις επιστολές του αντλούνται πολύτιμα στοιχεία για την ιστορία της Μονεμβασίας.

14. ΟΔΟΣ ΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Γ. ΛΙΑΡΑΚΟΥ

Κτήριο Ημεδαπού/Κτήριο Παπαδάκη – Ιδιοκτησία Σαρμπάνη/Κτήριο Κόκορη

Αιτιολογία: Ο Παναγιώτης Γεωργ. Λιαράκος (1900–1971) διέθεσε από το ιδιόκτητο κτήμα του στα Βρυσικά/Κουκάκι δωρεάν νερό για την ύδρευση της Μονεμβασίας. Σημειωτέον, ότι η ύδρευση του οικισμού ήταν και παραμένει μεγάλο ζήτημα, με βασική πηγή το μεγάλο κεφαλάρι στα Βρυσικά.

15-16. ΟΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

15. Κτήριο Π. Σαρμπάνη/Ιδιοκτησία Τ. Σαρμπάνη – Κτήριο Κατσουλώτου/Ιδιοκτησία Σαρμπάνη

16. Κτήριο Κοντάκου/Κτήριο Σκάγκου – Κτήριο Αλεξάκη/Κτήριο Μπάρδη

Οδωνύμιο: Οδός Κωνσταντινούπολης

Αιτιολογία: Η Κωνσταντινούπολη ήταν πρωτεύουσα του βυζαντινού κράτους, όπου διέμεινε ο Όσιος Λεόντιος ο Μονεμβασιώτης (π. 1377–1452) κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Η οδός τέμνει την οδό Αγίου Λεοντίου και συνειρμικά παραπέμπει στην παρουσία του Οσίου στη Βασιλεύουσα.

17. ΟΔΟΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

Κτήριο Μπαρμπάγιαννη/Κτήριο Σαρμπάνη – Κτήριο Ευαγγελάκου/Κτήριο Μειμέτη

Αιτιολογία: Η Μικρά Ασία, όμορη γεωγραφική περιοχή της Κωνσταντινούπολης, παραπέμπει στον Μικρασιατικό πόλεμο, στον οποίο έλαβαν μέρος Μονεμβασιίτες, καθώς και στους πρόσφυγες που κατέφυγαν το 1922 από τη Σμύρνη και τον Πόντο στη Μονεμβασία.

18. ΟΔΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Ιδιοκτησία Τράπεζας/Κτήριο Κουλούρη – Ιδιοκτησία Σ. Αμπέρτου

Αιτιολογία: Οι Κυκλάδες έχουν στενούς ιστορικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με τη Μονεμβασία. Η ποικιλία αμπέλου «μονεμβασιά» καλλιεργείται μέχρι σήμερα στη Μύκονο, την Πάρο, τη Νάξο και τη Σαντορίνη. Εκτός όμως από το κοινό οινόφυτο, οι δύο περιοχές χαρακτηρίζονται από πληθυσμιακές ανταλλαγές. Στις Κυκλάδες κατέφυγαν οι καταδιωκόμενοι από τους Τουρκαλβανούς Μονεμβασιίτες, μετά την αποτυχημένη εξέγερση του 1770. Από τις Κυκλάδες και συγκεκριμένα από την Ικαρία έλκουν την καταγωγή κάτοικοι της Μονεμβασίας.

19. ΟΔΟΣ ΤΑΣΟΥ ΖΕΡΒΟΥ

Κτήριο Ημεδαπού/Ιδιοκτησία Τράπεζας – Κτήριο Καζάλα/Κτήριο Ημεδαπού

Αιτιολογία: Ο Τ. Ζερβός (1935–1995) υπήρξε γιος του Χαράλαμπου Ζερβού από το Φοινίκι Λακωνίας και της Κατίνας Ζερβού από τον Άγιο Δημήτριο Μονεμβασίας. Μεταπολεμικός πεζογράφος και ποιητής, τα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε στον Αρχάγγελο Λακωνίας, όπου και ετάφη.

20. ΟΔΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

Κτήριο Ντανάκα/Ιδιοκτησία Ημεδαπού – Κτήριο Ημεδαπού/Κτήριο Αγγελάκου

Αιτιολογία: Τα Κύθηρα ήταν ζωτικός χώρος της Μονεμβασίας κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και ως εκ τούτου υπάρχουν ισχυροί πολιτισμικοί δεσμοί. Σε θρησκευτικό επίπεδο, οι δεσμοί αυτοί καταδεικνύονται μέσω του Αγίου Θεοδώρου Κυθήρων, ο οποίος, πριν τη μετάβασή του στα Κύθηρα, διέμεινε στη Μονεμβασία. Επίσης, κοινή είναι η λατρεία της Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης.

21. ΟΔΟΣ ΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Κτήριο Καμαρινού/Ιδιοκτησία Ανδρεσάκη – Γυμνάσιο – Τέρμα προς δυσμάς και παρά τη νότια όχθη του Ρέματος Παναγίτσας.

Αιτιολογία: Βυζαντινός άρχοντας της Μονεμβασίας, ο οποίος αρνήθηκε το 1460 να παραδώσει την πόλη στους Τούρκους.

22. ΟΔΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗ (βλ. συνέχεια αρ. 31)

Κτήριο Λεκάκη/Κτήριο Χούλη – Ιδιοκτησία Ημεδαπού/Κτήριο Βιγκλιάρη

Αιτιολογία: Ο Αρσένιος Αποστόλης (1465-1535), γνωστός λόγιος, κωδικογράφος, διδάσκαλος και εκδότης σπουδαίων κειμένων, διατηρούσε επαφές με σημαίνοντα πρόσωπα, όπως

τον αυτοκράτορα Κάρολο Ε', τον Ευρωπαίο σοφό Έρασμο, τον Πάπα Κλήμεντα Ζ' και δύο λογιώτατους Έλληνες, τους Ιουστίνο Δεκάδυο και Ιανό Λάσκαρη.

23. ΟΔΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Ιδιοκτησία ΟΤΕ/Κτήριο Γκουβούση – Ιδιοκτησία Νικολακάκου/Κτήριο Γκουβούση

Αιτιολογία: Ευπατρίδης του 19ου αιώνα, δικαστικός, ο οποίος πολέμησε για την απελευθέρωση της Θεσσαλίας. Ο ευπατρίδης Μονεμβασιώτης προτίμησε, αντί της πολιτικής σταδιοδρομίας, το ιερό καθήκον της Θέμιδος, όπου διέπρεψε για το ήθος και τις αρετές του. Με την έναρξη του ελληνοτουρκικού πολέμου, την άνοιξη του 1897, κατήλθε από την έδρα που κατείχε ως αντιεισαγγελέας Εφετών στην Αθήνα, προκειμένου να λάβει μέρος στις επιχειρήσεις του ελληνικού στρατού στον Δομοκό και στο Βελεστίνο. Το σχέδιό του για τη δημιουργία αντιπερισπασμού στα νώτα του εχθρού δεν πραγματοποιήθηκε λόγω της κακής έκβασης του πολέμου. Το τελευταίο έτος της ζωής του προήχθη εισαγγελέας Εφετών στην Πάτρα. Απεβίωσε σε ηλικία 56 ετών (1842–1898), «εύορκος στρατιώτης του καθήκοντος και έν πολέμω και έν ειρήνη».

24. ΟΔΟΣ ΨΑΡΩΝ

Κτήριο Σπυριδάκου/Κτήριο Φιλίππου

Αιτιολογία: Σε ανάμνηση των Ψαριανών προσφύγων που κατέφυγαν το 1824 στη Μονεμβασία.

25. ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΒΡΕΤΤΑΚΟΥ

Ιδιοκτησία Γκουβούση/Κτήριο Βλαχάκη – Κτήριο Καζάλα/Κτήριο Θερμογιάννη

Αιτιολογία: Ο Λάκωνας ποιητής και πεζογράφος, (1912–1991), από τις Κροκεές, ο οποίος εξύμνησε τη λακωνική γη, μέρος της οποίας είναι και η Μονεμβασία.

26. ΟΔΟΣ ΗΛΙΑ ΒΕΝΕΖΗ

Ιδιοκτησία Μαρινάκη/Γυμνάσιο – Κτήριο Παπαδάκη

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1904–1973), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία «Περπατούμε τώρα το στενό πέρασμα που θα μας φέρει στο Κάστρο της Μονεμβασίας,,,. Περνάμε τώρα την Καστρόπορτα της Μονεμβασίας. Και μονομιάς βρισκόμαστε στην καρδιά του ελληνικού μύθου. Εδώ είναι η κάτω πόλις της Μονεμβασίας,,,.».

27. ΟΔΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΕΒΗΡΟΥ

Κτήριο Σοφού/Κτήριο Καμαρινού – Κτήριο Πλουμίδα

Αιτιολογία: Ο λογιώτατος Γαβριήλ Σεβήρος (1539-1616) γεννήθηκε στη Μονεμβασία, μεγάλωσε στην Κρήτη και προτίμησε να αλλάξει το αρχικό οικογενειακό επώνυμο Σεβήρος επί το λογιώτερο. Είχε ευρύτατη θεολογική και φιλολογική παιδεία και η δράση του ως θεολόγου και υπερασπιστή της Ορθοδοξίας υπήρξε σπουδαία σε όλη τη διάρκεια της αρχιερατείας του ως μητροπολίτη Φιλαδελφείας (1577-1616).

28. ΟΔΟΣ ΜΑΛΒΑΣΙΑ

Κτήριο Παπαδάκη/Κτήριο Ανδρεσάκη – Νότια είσοδος Γέφυρας

Αιτιολογία: Η ονομασία malvasia/μαλβαζία δηλώνει τον περιβόητο οίνο που παραγόταν στη Μονεμβασία ήδη από τον 12ο αιώνα και ήταν γνωστός επίσης ως μονεμβάσιος ή δωρικός.

Σημείωση: Ο αμπελοοινικός δρόμος αποτελεί συνεκτικό ιστό του παρόντος και του παρελθόντος, της Γέφυρας και της Μονεμβασίας.

29. ΟΔΟΣ ΜΥΡΤΩΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Κτήριο Σαπουντζάκη – Κτήριο Δ. Γιαννούκου

Αιτιολογία: Πρόκειται για ιστορικό τοπωνύμιο που ονοματίζει τη θάλασσα της Μονεμβασίας. Το Μυρτώο πέλαγος ανατολικά της Μονεμβασίας είναι ζωτικός χώρος παραγωγής αλιευμάτων από τους ψαράδες της Μονεμβασίας.

30. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΙΤΣΟΥ

Κτήριο Κυρανάκη/Κτήριο Πλουμίδα – Κτήριο Σπυριδάκου/Κτήριο ΟΤΕ

Αιτιολογία: Με τιμές εθνικού ήρωα τιμάται από το Πολεμικό Ναυτικό ο ανθυποπλοίαρχος Ν. Α. Ρίτσος, ο οποίος έπεσε το 1912 στη Χίο. Σε πυραυλάκατο του Πολεμικού Ναυτικού έχει δοθεί το όνομά του.

31. ΟΔΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗ (βλ. αρ. 22)

Κτήριο Σπυριδάκου/Κτήριο Γράφου – Κτήριο Αργείτη/Δημοτικό Σχολείο

Αιτιολογία: Ο Αρσένιος Αποστόλης (1465-1535), γνωστός λόγιος, κωδικογράφος, διδάσκαλος και εκδότης σπουδαίων κειμένων, διατηρούσε επαφές με σημαίνοντα πρόσωπα, όπως τον αυτοκράτορα Κάρολο Ε', τον Ευρωπαίο σοφό Έρασμο, τον Πάπα Κλήμεντα Ζ' και δύο λογιώτατους Έλληνες, τους Ιουστίνο Δεκάδου και Ιανό Λάσκαρη.

32. ΟΔΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΣΑΡΑΝΤΙΝΑΚΗ

Κτήριο Βασιλάκου/Ιδιοκτησία Πάτουχα – Κτήριο Καρατζή/Νηπιαγωγείο – Ανατολική είσοδος Δημοτικού Σχολείου.

Αιτιολογία: Ο Ευστάθιος Παύλου Σαραντινάκης, συνταγματάρχης του ρωσικού στρατού και πλοίαρχος, από τη Μονεμβασία, είχε περιουσία στο χωριό Ελένοβα της Ταυρικής Συμφερούπολης και με τη διαθήκη του το 1821 όρισε μετά τον θάνατο της συζύγου του Μαρίας Μάνθου, η οποία εξακολουθούσε να ζει μέχρι το 1851, το μισό της περιουσίας του από την εκποίηση κτήματος στο χωριό Ελένοβα της Σεβαστούπολης να διατεθεί για το Ελληνικό Σχολείο της Μονεμβασίας.

33. ΟΔΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΥ

Κτήριο Κυριαζάκου/Κτήριο Ημεδαπού – Κτήριο Γουβούση/Κτήριο Δερμάτη

Αιτιολογία: Ο αρχιμανδρίτης Αρσένιος Γιαννούκος, άριστο τέκνο της Μονεμβασίας, έλαβε μέρος στην εκστρατεία του Ναπολέοντα Βοναπάρτη στην Αίγυπτο ως στρατιωτικός ιερέας της Ελληνικής Λεγεώνας, και έπειτα στη Δαλματία, στη Νότια Ιταλία και στα Επτάνησα. Το 1822 κατέφθασε από τη Μασσαλία στην πατρίδα και έλαβε μέρος στην Επανάσταση. Τιμήθηκε για την προσφορά του με τον αργυρό Σταυρό. Διέθεσε όλη την περιουσία του για τις ανάγκες του έθνους και απεβίωσε το 1847 πάμφτωχος.

34. ΟΔΟΣ ΒΕΝΕΤΑΣ ΚΟΡΩΝΗ

Κτήριο Αρώνη/Κτήριο Χαραμή – Κτήριο Κοντορίνη/Ιδιοκτησία Θερμογιάννη

Αιτιολογία: Αιτιολογία: Μονεμβασιώτισσα ηρωίδα που μάταια βασανίστηκε το 1821 από τους Τούρκους για να αποκαλύψει μυστικά του Αγώνα. Ο ποιητής της Ρωμιοσύνης Γ. Ρίτσος την εξύμνησε ως σύμβολο αντίστασης και πατριωτισμού.

35. ΟΔΟΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΛΙΜΝΑΤΙΔΟΣ

Κτήριο Κουρκούλη/Κτήριο Κυριακόγκωνα

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει το ιερό της Αρτέμιδος, το οποίο χωροθετείται από την αρχαιολογική έρευνα στη θέση Λίμνες της περιοχής Νομίων.

36. ΟΔΟΣ ΕΠΙΔΗΛΙΟΥ

Κτήριο Καραστατήρη/Κτήριο Κουρκούλη

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει το ιερό του Δηλίου Απόλλωνος, το οποίο χωροθετείται από την αρχαιολογική έρευνα στη θέση Χουνάρια της περιοχής Νομίων.

37. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΠΙΤΣΙΝΗ (βλ. συνέχεια αρ. 40 και 41)

Ιδιοκτησία Παπαδάκη/Ιδιοκτησία Αγνώστου-Κτήριο

Αιτιολογία: Με τιμές εθνικού ήρωα τιμάται ο έφεδρος υπολοχαγός Γ. Π. Καπιτσίνης, ο οποίος έπεσε το 1912 στη Σιάτιστα. Το ύψωμα στο οποίο έχασε τη ζωή του μαχόμενος φέρει επισήμως την ονομασία Λόφος Υπολοχαγού Καπιτσίνη. Το όνομά του αντιπροσωπεύει τη μακρόχρονη παρουσία της σημαντικής οικογένειας Καπιτσίνη στη Μονεμβασία.

38. ΟΔΟΣ ΚΡΗΤΩΝ

Κτήριο Αγνώστου/Κτήριο Αρτινιού

Αιτιολογία: Η Κρήτη έχει στενούς ιστορικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με τη Μονεμβασία. Τον 14ο αιώνα μεταφυτεύθηκαν από τη Μονεμβασία στην Κρήτη αμπέλια ποικιλίας «μονεμβασιά» και έτσι άρχισε η παραγωγή του οίνου μαλβαζιά στη μεγαλόνησο. Επίσης, Κρήτες

κατέφυγαν στη Μονεμβασία κατά τα τέλη του 17ου αιώνα και κατά το πρώτο μισό του 19ου αιώνα.

39. ΟΔΟΣ ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Κτήριο Αλεξάκη/Κτήριο Φουντουλάκη

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1890–1953), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία το 1930 στο βιβλίο του «Ταξίδια – Ελλάδα», «Από την πλευρά της στεριάς, ο θεόρατος βράχος της Μονεμβασίας φαίνεται έρημος. Παίρνοντας όμως κανείς το δρόμο που είναι χαραγμένος στο βράχο, δεν αργεί ν' αντικρύσει, σε μια καμπή, την πύλη ενός κάστρου και τους μαϊάνδρους τειχών που ανεβαίνουν ως την κορφή του βράχου στεφανώνοντάς τον,,».

40. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΠΙΤΣΙΝΗ

Κτήριο Κοντορίνη/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Με τιμές εθνικού ήρωα τιμάται ο έφεδρος υπολοχαγός Γ. Π. Καπιτσίνης, ο οποίος έπεσε το 1912 στη Σιάτιστα. Το ύψωμα στο οποίο έχασε τη ζωή του μαχόμενος φέρει επισήμως την ονομασία Λόφος Υπολοχαγού Καπιτσίνη. Το όνομά του αντιπροσωπεύει τη μακρόχρονη παρουσία της σημαντικής οικογένειας Καπιτσίνη στη Μονεμβασία.

41. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΠΙΤΣΙΝΗ

Βόρειες υπώρειες Σαμαράκι

Αιτιολογία: Με τιμές εθνικού ήρωα τιμάται ο έφεδρος υπολοχαγός Γ. Π. Καπιτσίνης, ο οποίος έπεσε το 1912 στη Σιάτιστα. Το ύψωμα στο οποίο έχασε τη ζωή του μαχόμενος φέρει επισήμως την ονομασία Λόφος Υπολοχαγού Καπιτσίνη. Το όνομά του αντιπροσωπεύει τη μακρόχρονη παρουσία της σημαντικής οικογένειας Καπιτσίνη στη Μονεμβασία.

42. ΟΔΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κτήριο Ανδρεσάκη/Κτήριο Χαραμή – Άγιος Γεώργιος

Αιτιολογία: Ο ομώνυμος ναός αποτελεί τοπόσημο στον νότιο τομέα της Γέφυρας. Η οδός καταλήγει στην είσοδο του αύλειου χώρου του ναού.

43. ΟΔΟΣ ΣΙΔΗΣ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Μαραβέλια – Ιδιοκτησία Ανδρεσάκη

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει οικισμό στην περιοχή των Βοιών (Άγιος Μύρος Βελανιδιών). Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Σίδη, μία από τις κόρες του Δαναού, υπήρξε ιδρυτής του οικισμού. Στον πυρήνα του μύθου αυτού διαγιγνώσκεται η πραγματικότητα των πληθυσμιακών μετακινήσεων που συνέβησαν στον ελλαδικό χώρο κατά την προϊστορία.

44. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΔΑΙΜΟΝΟΓΙΑΝΝΗ

Κτήριο Λιάρου/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Ο Νικόλαος Ευδαιμονογιάννης, γόνος της ομώνυμης αρχοντικής μονεμβασιώτικης οικογένειας, έδρασε κατά τις πρώτες δεκαετίες του 15ου αιώνα ως διπλωματικός απεσταλμένος του αυτοκράτορα σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις και συνόδους. Είχε μεγάλη επιρροή στο αυτοκρατορικό περιβάλλον και αναφέρεται «ως συμπενθερός» του αυτοκράτορα Μανουήλ Β' Παλαιολόγου. Το όνομά του αντιπροσωπεύει την παρουσία της αρχοντικής οικογένειας Ευδαιμονογιάννη/Δαιμονογιάνη στη Μονεμβασία.

45. ΟΔΟΣ ΒΟΙΩΝ

Κτήριο Ανδρεσάκη/Κτήριο Γκουβούση

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει παράκτια πόλη νοτιοδυτικά της Μονεμβασίας, η οποία άκμασε κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους και αποτέλεσε επισκοπική έδρα την πρωτοβυζαντινή περίοδο. Ταυτίζεται με τη σημερινή Νεάπολη. Η αρχαία ονομασία χρησιμοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 1833–1912 και αργότερα (1998–2006) για τη δήλωση του Δήμου Βοιών με έδρα τη Νεάπολη.

46. ΟΔΟΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΜΑΛΕΑ

Ιδιοκτησία Ανδρεσάκη/Ιδιοκτησία Ανδρεσάκη

Αιτιολογία: Το ακρωτήριο στη νοτιοανατολική απόληξη της Πελοποννήσου το οποίο συνιστά τοπόσημο κατά την αρχαιότητα και τους μεσαιωνικούς χρόνους.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ (Β. ΡΕΜΑΤΟΣ ΚΑΚΑΒΟΥ)

1. ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ρέμα Κάκαβου/Κτήριο Μπέλεση – Παναγίτσα

Αιτιολογία: Ο Ιωάννης Δεσποτόπουλος/Ευγενίδης, υπήρξε οπλαρχηγός του '21 και πληρεξούσιος Μονεμβασίας (εκ Μονεμβασίας).

2. ΟΔΟΣ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Κρητικού

Αιτιολογία: Σύμφωνα με γραπτές πηγές, η ίδρυση της Μονεμβασίας, έγινε επί αυτοκράτορος Μαυρικού, ο οποίος παραχώρησε για πρώτη φορά προνόμια στην πόλη.

3. ΟΔΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΠΑΓΩΝΗ

Κτήριο Αγνώστου/Κτήριο Αγνώστου

Αιτιολογία: Τοποτηρητής της μητρόπολης Μονεμβασίας κατά την καποδιστριακή περίοδο και συντάκτης σημαντικού υπομνήματος του 1828 σχετικά με την ιστορία της επαρχίας Μονεμβασίας/Επιδαύρου Λιμηράς.

4. ΟΔΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΝΟΥ

Κτήριο Τρουγκάκου/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Ο Παύλος Σοφιανός εμφανίζεται το 1432 με κτηματική περιουσία στην περιοχή της Μονεμβασίας και πιθανότατα ταυτίζεται με τον ομώνυμο αξιωματούχο που συνόδευσε το 1436 τον δεσπότη Θεόδωρο Β' στην Κωνσταντινούπολη. Το όνομά του αντιπροσωπεύει την παρουσία της αρχοντικής οικογένειας Σοφιανού στη Μονεμβασία.

5. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ (βλ. συνέχεια αρ. 11)

Κτήριο Λαζαράκη/Κτήριο Κυριαζάκου

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1883–1957), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία, το 1935 επισκέφθηκε τη Μονεμβασία στο βιβλίο του «Ταξιδεύοντας» αφιερώνει κεφάλαιο με τίτλο «Μονεμβασία, το Γιβραλτάρ της Ελλάδας». «Μα πόσο πιο άγριος, επιβλητικός κι ολομόναχος είναι ο γρανίτης ετούτος, το Γιβραλτάρ της Ελλάδας! Τη νύχτα μου φάνηκε σα φοβερό θεριό που ενεδρεύει, σήμερα, μέσα στο φως της αυγής, έλαμπε σα γιγάντιο αμόνι απάνω στα νερά,,,,». «Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία τους φοβήθηκε και τους έδωσε προνόμια. Ζούσαν ανεξάρτητοι με τους δικούς τους προεστούς – τους Μαμωνάδες, τους Δαιμονογιάννηδες, τους Σοφιανούς».

6. ΟΔΟΣ ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Ιδιοκτησία Πάνου/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1890–1969), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία, την επισκέφθηκε στις 23 Ιουλίου 1959, ημέρα της επετείου απελευθέρωσης της από τους Τούρκους, γράφει σχετικά σε άρθρο του με τίτλο «Λουλούδι της Μονεμβασίας» για «τον φοβερό Γίγαντα της Ελληνικής δόξης και της Βυζαντινής Τέχνης».

7. ΟΔΟΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Πάνου

Αιτιολογία: Το αγωνύμιο δηλώνει τον ομώνυμο μοναστηριακό βυζαντινό ναό στον Καβομαλιά που αποτελούσε τοπόσημο για τους ναυτικούς και χαρτογράφους του μεσαίωνα. Ο Καβομαλιάς είναι γνωστός κατά τη διάρκεια του μεσαίωνα και ως Κάβος του Αγίου Αγγέλου. Ο παλιός και μεγάλων διαστάσεων ναός του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Κάβο Μαλέα έχει αντικατασταθεί από μικρότερο, αφιερωμένο στον Άγιο Γεώργιο.

8. ΟΔΟΣ ΤΖΑΝΕΤΑΚΗ ΓΡΗΓΟΡΑΚΗ

Κτήριο Βασιλάκου/Κτήριο Σπυριδάκου

Αιτιολογία: Αρχηγός των Μανιατών στην πολιορκία της Μονεμβασίας και μετέπειτα φρούραρχος του κάστρου.

9. ΟΔΟΣ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Ψυχογιού

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1895–1965), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία «πουθενά δεν έτυχε να δω τόσο φανταχτερά λουλούδια. Κείνα τα γαρούφαλα λες και στάζουν αιμα. Τα γιούλια, οι μενεξέδες, οι ματζουράνες κι ό,τι άνθη αγαπά η καρδιά σου λουλουδίζουνε ανάμεσα σε κείνα τα χαλάσματα, το λέει και το τραγούδι. Λουλούδι της Μονεμβασίας και κάστρο της Αθήνας».

10. ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤ' ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Σπυριδάκου

Αιτιολογία: Ο αυτοκράτορας Ιωάννης ΣΤ' Καντακουζηνός υπήρξε λαοφιλής στη Μονεμβασία και παραχώρησε προνόμια στην πόλη και την τοπική εκκλησία.

11. ΟΔΟΣ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ (βλ. συνέχεια αρ. 5)

Κτήριο Αγνώστου/Κτήριο Σπυριδάκου

Αιτιολογία: Κορυφαίος λογοτέχνης (1883–1957), έγραψε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του για τη Μονεμβασία, το 1935 επισκέφθηκε τη Μονεμβασία στο βιβλίο του «Ταξιδεύοντας» αφιερώνει κεφάλαιο με τίτλο «Μονεμβασία, το Γιβραλτάρ της Ελλάδας». «Μα πόσο πιο άγριος, επιβλητικός κι ολομόναχος είναι ο γρανίτης ετούτος, το Γιβραλτάρ της Ελλάδας! Τη νύχτα μου φάνηκε σα φοβερό θεριό που ενεδρεύει, σήμερα, μέσα στο φως της αυγής, έλαμπε σα γιγάντιο αμόνι απάνω στα νερά,,,,. «Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία τους φοβήθηκε και τους έδωσε προνόμια. Ζούσαν ανεξάρτητοι με τους δικούς τους προεστούς – τους Μαμωνάδες, τους Δαιμονογιάννηδες, τους Σοφιανούς».

12. ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΕΡΑ

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Ιδιοκτησία Λεκάκη

Αιτιολογία: Ο Ελευθέριος Καλογεράς του Στεφάνου υπήρξε στο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα διδάσκαλος της ελληνικής σχολής Μονεμβασίας και επίτροπος και επιστάτης των εσόδων και εξόδων του μητροπολιτικού ναού του Ελκομένου Χριστού Μονεμβασίας. Στο πρόσωπό του έτρεφε μεγάλη εκτίμηση και σεβασμό ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε' λόγω του ότι ο τελευταίος είχε υπάρξει μαθητής του επίσης, πριν την ανάρρησή του στον πατριαρχικό θρόνο, είχε λάβει, λόγω της πενίας του, χρηματική βοήθεια από τον λογιώτατο διδάσκαλο.

13. ΟΔΟΣ ΑΚΡΙΩΝ

Ιδιοκτησία Πολυχρονιάδη/Ιδιοκτησία Πολυχρονιάδη – Κτήριο Γεωργιλή

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει παράκτια πόλη βορειοδυτικά της Μονεμβασίας, η οποία άκμασε κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους και αποτέλεσε επισκοπική έδρα την πρωτοβυζαντινή περίοδο. Ταυτίζεται με τη σημερινή Κοκκινιά. Η αρχαία ονομασία χρησιμοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 1833–1912 για τη δήλωση του Δήμου Ακριών με έδρα την Απιδιά.

14. ΟΔΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΝΟΤΑΡΑ (βλ. συνέχεια αρ. 15)

Κτήριο Αγνώστου/Κτήριο Παναγιωτόπουλου

Αιτιολογία: Ο Παύλος Νοταράς, γόνος της ομώνυμης αρχοντικής μονεμβασιώτικης οικογένειας, ήταν άνθρωπος του αυτοκράτορα και διοικητής από το 1275 των Κυθήρων. Το όνομά του αντιπροσωπεύει την παρουσία της αρχοντικής οικογένειας Νοταρά στη Μονεμβασία.

15. ΟΔΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΝΟΤΑΡΑ (βλ. συνέχεια αρ. 14)

Κτήριο Χριστοφοράκη/Κτήριο Σερεμέτη – Κτήριο Β. Αμπέρτου

Αιτιολογία: Ο Παύλος Νοταράς, γόνος της ομώνυμης αρχοντικής μονεμβασιώτικης οικογένειας, ήταν άνθρωπος του αυτοκράτορα και διοικητής από το 1275 των Κυθήρων. Το όνομά του αντιπροσωπεύει την παρουσία της αρχοντικής οικογένειας Νοταρά στη Μονεμβασία.

16. ΟΔΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΑΜΩΝΑ

Κτήριο Χριστοφοράκη/Ξενοδοχείο Angela

Αιτιολογία: Ο Γρηγόριος Παλαιολόγος-Μαμωνάς, γιός του μεγάλου δούκα Μαμωνά που εξουσίαζε την Μονεμβασία στα τέλη του 14ου αιώνα, υπήρξε διοικητής μιας θρακικής πόλης του Εύξεινου Πόντου μέχρι τα 1416/17. Το όνομά του αντιπροσωπεύει την παρουσία της αρχοντικής οικογένειας Μαμωνά στη Μονεμβασία.

17. ΟΔΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗ

Κτήριο Αγνώστου/Κτήριο Χριστάκου – Κτήριο Βλάχου

Αιτιολογία: Ο Ξενοφώντας Στελλάκης, με καταγωγή από τα Λυρά, χρημάτισε πρωτοδίκης και το 1901 εξέδωσε δικαστική απόφαση στη δημοτική γλώσσα. Για την πράξη του αυτή, που ήταν τομή στο γλωσσικό ζήτημα και την τελική επικράτηση των δημοτικιστών, παραπέμφθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα.

18. ΟΔΟΣ ΑΝΘΙΜΟΥ ΛΕΣΒΙΟΥ

Κτήριο Αγνώστου και Κτήριο Σκάγκου/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Ο μητροπολίτης Μονεμβασίας Άνθιμος ο Λέσβιος υπήρξε συντάκτης του κώδικα του Ελκομένου Χριστού, ανασυγκρότησε τη Μητρόπολη και έλαβε μέρος στα Ορλωφικά (μέσα 18ου αι.).

19. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΟΥ (βλ. συνέχεια αρ. 20)

Ιδιοκτησία Αγνώστου/Κτήριο Δούκα – Πέρα Κάκαβος

Αιτιολογία: Σπετσιώτης καπετάνιος, αρχηγός της ναυτικής δύναμης που πολιόρκησε τη Μονεμβασία το 1821 και μετέπειτα έπαρχος Μονεμβασίας.

20. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΟΥ (βλ. συνέχεια αρ. 19)

Κτήριο Σερεμέτη/Κτήριο Σκούρτη – Τέρμα προς δυσμάς

Αιτιολογία: Σπετσιώτης καπετάνιος, αρχηγός της ναυτικής δύναμης που πολιόρκησε τη Μονεμβασία το 1821 και μετέπειτα έπαρχος Μονεμβασίας.

21. ΟΔΟΣ ΑΣΩΠΟΥ

Κτήριο Σκούρτη/Κτήριο Τσαβαλά

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει παράκτια πόλη βορειοδυτικά της Μονεμβασίας, η οποία άκμασε κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους και αποτέλεσε επισκοπική έδρα την πρωτοβυζαντινή περίοδο. Ταυτίζεται με τη σημερινή Πλύτρα. Η αρχαία ονομασία χρησιμοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 1833–1912 για τη δήλωση του Δήμου Ασωπού με έδρα τους Μολάους. Στους νεώτερους χρόνους Ασωπός μετονομάστηκε ο οικισμός Κοντεβιάνικα ή Φοινικιώτικα Καλύβια και αργότερα ο ομώνυμος Δήμος με έδρα τα Παππαδιάνικα.

22. ΟΔΟΣ ΚΥΦΑΝΤΩΝ

Κτήριο Καστανιά/Ιδιοκτησία Αγνώστου

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει οικισμό που ταυτίζεται με το Κυπαρίσσι στην περιοχή του Ζάρακος.

23. ΟΔΟΣ ΔΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ

Κτήριο Σκριβάνου/Κτήριο Μαρουλάκου

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει το λιμάνι της πόλεως της Επιδαύρου Λιμηράς, τον σημερινό ευλίμενο όρμο της Παλαιάς Μονεμβασίας.

24. ΟΔΟΣ ΖΑΡΑΚΟΣ

Κτήριο Σκριβάνου/Κτήριο Μαρουλάκου

Αιτιολογία : Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει όρος (σημ. Κουλοχέρα) και οικισμό (σημ. Λιμάνι του Γέρακα) στην εγγύς βόρεια περιφέρεια της Μονεμβασίας, απ' όπου κατάγονται σύγχρονοι οικιστές του συνοικισμού της Γέφυρας.

Οδώνυμια Αγίας Κυριακής**ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ****Οδοί: 15****Οδώνυμια: 15****1. ΟΔΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΛΙΜΗΡΑΣ**

Η κεντρική οδός με άξονα βορρά – νότο που διέρχεται από τον Βρεφονηπιακό Σταθμό Μονεμβασίας.

Αιτιολογία: Η ονομασία Επίδαυρος Λιμηρά δηλώνει κατά τη αρχαιότητα την αρχαία πόλη βόρεια της Μονεμβασίας, ενώ κατά τον μεσαίωνα τη μεσαιωνική πόλη της Μονεμβασίας. Έτσι καλούν τη Μονεμβασία οι ιστορικοί Λαόνικος Χαλκοκονδύλης και Κριτόβουλος καθώς και οι Λατίνοι γεωγράφοι: «ές Έπίδαυρον τήν Λιμηράν...ήτις νϋν Μονεμβασία καλεΐται». Αντιθέτως, η αρχαία πόλη της Επιδαύρου Λιμηράς κατά τη μεσαιωνική περίοδο καλείται Παλαιά Μονεμβασία ή Malvasia Vecchia.

Είναι εμφανές ότι η αρχαία πόλη της Επιδαύρου Λιμηράς επιβίωσε στους βυζαντινούς χρόνους με μετάθεσή της στον χώρο και μετατροπή του ονόματος σε «Μονεμβασία», χωρίς ωστόσο η παλαιά ονομασία (Επίδαυρος Λιμηρά) να λησμονηθεί στο πέρασμα των αιώνων. Οι πρώτοι οικιστές της Μονεμβασίας είχαν προέλευση και από την παρακείμενη αρχαία πόλη, την ονομασία της οποίας διατήρησαν στη συλλογική μνήμη τους.

Στον όψιμο μεσαίωνα η Μονεμβασία αποτέλεσε το κέντρο της χερσονήσου του Μαλέα και η διοικητική της περιφέρεια προσδιορίζεται είτε ως Territorio di Malvasia (επί Βενετών) είτε ως Καζάς Μονεμβασίας (επί Οθωμανών) ή Επαρχία Μονεμβασίας (επί Καποδίστρια). Στο πλαίσιο της διοικητικής ανασυγκρότησης που προώθησε η Αντιβασιλεία, με ιδεολογική υποδομή την ανάκτηση της αρχαίας ελληνικής κληρονομιάς, ο νομός Λακωνίας απαρτίστηκε, σύμφωνα με το Βασιλικό Διάταγμα της 3/15ης Απριλίου 1833 (ΦΕΚ 12), από τρεις επαρχίες, Λακεδαίμονος με έδρα τη Σπάρτη, Γυθείου με έδρα το Γύθειο και Επιδαύρου Λιμηράς με έδρα τη Μονεμβασία.

Επισημαίνεται ότι η Μονεμβασία δηλώνεται εντός παρενθέσεως και με την αρχαιοπινή ονομασία Επίδαυρος Λιμηρά. Η ονομασία της νεοσυσταθείσης επαρχίας προήλθε ουσιαστικά από το όνομα της Μονεμβασίας, την οποία ο ίδιος ο νομοθέτης δηλώνει και ως Επίδαυρο Λιμηρά.

2. ΟΔΟΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

Η οδός που συνδέεται με την Εθνική και οδηγεί στον Λαχανιά

Αιτιολογία: Το Παλαιοχώρι Κυνουρίας είναι η απώτερη καταγωγή των πρώτων οικιστών της Αγίας Κυριακής.

3. ΟΔΟΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Η οδός που διέρχεται μπροστά από την εκκλησία της Αγίας Κυριακής

Αιτιολογία: Ο ναός της Αγίας Κυριακής συνιστά τοπόσημο του συνοικισμού. Η οδός διέρχεται νότια του εν λόγω ναού.

4. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΙΒΑ

Η οδός στο ΒΑ άκρο του οικισμού

Αιτιολογία: Ο Γεώργιος Π. Δρίβας, με καταγωγή από την Κρεμαστή, υπήρξε οπλαρχηγός του '21 και πληρεξούσιος Μονεμβασίας.

5. ΟΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΟΥΛΕΝΟΥ

Η οδός στο ΒΑ τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Τσάκωνας αγωνιστής, γιος του προκρίτου του Πραστού Θεοδώρου Γούλενου, ο οποίος έπεσε μαχόμενος την 11η Ιουλίου του 1821, κατά την πολιορκία της Μονεμβασίας. Η ηρωική του θυσία προκάλεσε θαυμασμό και συνάμα μεγάλο θρήνο στο στρατόπεδο των Ελλήνων.

6. ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΗ

Η οδός στο ΒΑ τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Στον Δημήτριο Υψηλάντη δέχθηκαν να παραδώσουν οι Τούρκοι την πόλη κατά τα τέλη του Ιουνίου 1821 και έτσι αυτός έστειλε τον αντιπρόσωπό του Αλέξανδρο Καντακουζηνό

στη Μονεμβασία. Ευπατρίδης, που αφιέρωσε την περιουσία του και τη ζωή του για την ανεξαρτησία της πατρίδος.

7. ΟΔΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΜΑΛΕΑΤΑ

Η οδός στο ΝΑ τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Ο Απόλλων Μαλεάτας λατρευόταν κατά την αρχαιότητα στον Πάρνωνα, από το Παρθένιο όρος μέχρι τον Κάβο Μαλέα.

8. ΟΔΟΣ ΜΥΣΤΡΑ (βλ. συνέχεια αρ. 9)

Η οδός στο ΝΔ τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Η μεσαιωνική πόλη του Μυστρά είχε ιστορικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με τη Μονεμβασία κυρίως κατά την ύστερη βυζαντινή περίοδο.

9. ΟΔΟΣ ΜΥΣΤΡΑ (βλ. συνέχεια αρ. 8)

Η οδός στο Δ τμήμα του οικισμού

10. ΟΔΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ

Η οδός στο ΒΔ τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Το αρχαίο τοπωνύμιο δηλώνει οικισμό στη δυτική ακτογραμμή της χερσονήσου του Μαλέα που χωροθετείται από την αρχαιολογική έρευνα στη σημερινή περιοχή του Ασωπού, στη θέση Μποζάς.

11. ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΣΠΥΡΙΔΑΚΟΥ

Η οδός Α της πλατείας του οικισμού

Αιτιολογία: Ο στρατιώτης Ιωάννης Δημ. Σπυριδάκος έπεσε το 1913 στην Ήπειρο αγωνιζόμενος υπέρ πατρίδος. Πρόκειται για τέκνο της Αγίας Κυριακής.

12. ΟΔΟΣ ΠΑΡΝΩΝΑ

Η οδός στο Ν τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Στην οροσειρά του Πάρνωνα συγκαταλέγονται τα ορεινά συμπλέγματα της περιοχής Μονεμβασίας. Από τον εν λόγω ορεινό χώρο προέρχονται οι πρώτοι οικιστές του συνοικισμού.

13. ΟΔΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

Η οδός στο Α τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Οι πρώτοι κάτοικοι της Επιδαύρου Λιμηράς μετέφεραν τη λατρεία του Ασκληπιού από την Επίδαυρο Αργολίδος στη νέα πατρίδα τους και ίδρυσαν ιερό προς τιμή του θεού.

14. ΟΔΟΣ ΙΝΟΥΣ

Η οδός στο Α τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Η Ινώ, κόρη του βασιλιά των Θηβών Κάδμου και της Αρμονίας, γνωστή και ως Λευκοθέα, λατρεύτηκε κατά την αρχαιότητα ως θεότητα. Στην Επίδαυρο Λιμηρά υπήρχε το «ύδωρ της Ινούς», μέσα στο οποίο κατά την εορτή της θεάς έβαζαν ζυμαρικά από αλεύρι κριθαριού. Αν αυτά βυθίζονταν, ήταν καλός οiwνός, αν όχι, τότε το θεωρούσαν κακό σημάδι.

15. ΟΔΟΣ ΜΟΛΑΩΝ

Η οδός στο Α τμήμα του οικισμού

Αιτιολογία: Ο οικισμός, έδρα του καλλικρατικού Δήμου Μονεμβασίας, απαντά στις μεσαιωνικές πηγές και συνιστά το κέντρο γεωγραφικής ενότητας που περιλαμβάνεται μαζί με τις περιοχές του Ζάρακος, του Ασωπού, της Μονεμβασίας και των Βοιών στη χερσόνησο του Μαλέα.

Β. ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΑΧΙΟΥ:

Κεντρική οδός Λαχίου: «**Οδός Κυριάκου Βαρβαρέσου**», διότι η συνεισφορά και το έργο του στην ανοικοδόμηση της χώρας και στην οικονομική στήριξή της, υπήρξε διαχρονική και αναγνωρισμένη διεθνώς. Το γεγονός ότι κατάγεται από τα Βάτικα, αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την περιοχή και τους κατοίκους της. Επίσης ο αδελφός του Αχιλλέας Βαρβαρέσσος έχει σημαντική

παρουσία στη ζωγραφική και αρκετά έργα του απεικονίζουν Λαχιώτικα και Βατικιώτικα τοπία. Το 1970 δώρισε στην τότε κοινότητα Νεαπόλεως το σύνολο του έργου του, όπου και τελικά μετά από 29 χρόνια το 1999 συστάθηκε σε ΝΠΔΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ «ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΒΑΡΒΑΡΕΣΣΟΣ» ΔΗΜΟΥ ΒΟΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ. Ακόμη δώρισε δύο μικρά ακίνητα στην τότε Κοινότητα Νεαπόλεως, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή της Αθήνας.

Γ. ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΙΚΑΣ:

Πλατεία στη θέση Κουσουλιάνικα, πλησίον της οικίας του Μιχαήλ Τσιγκούνη: «**Πλατεία Μιχαήλ Τσιγκούνη**», διότι ο Μιχαήλ Τσιγκούνης επί πολλά έτη σαν Πρόεδρος του χωριού είχε κάνει πράγματα πρωτόγνωρα για την εποχή και την περιοχή του. Παραχώρησε στην Τοπική Κοινότητα: 1) ένα οικόπεδο 4 στρεμμάτων για να χτιστεί το κοινοτικό μέγαρο επί της οδού Νεάπολης-Σπάρτης, 2) ένα οικόπεδο πλησίον της εκκλησίας για δημιουργία οικίας για τον ιερέα της ενορίας, 3) ένα αγροτεμάχιο 8 στρεμμάτων περίπου για τη δημιουργία δημοτικού σταδίου, 4) ένα οικόπεδο 42 στρεμμάτων εντός οικισμού κατάφυτο με ελαιόδεντρα για ανέγερση οίκου ευγηρίας, 5) ένα οικόπεδο για την επέκταση του κοιμητηρίου, καθώς έκανε και δωρεά για την περιφραγή του και 6) την πλατεία που βρίσκεται στα «Κουσουλιάνικα» πλησίον της οικίας του.

Θετικά ψήφισαν και οι Πρόεδροι των Τ.Κ. Μονεμβασίας, Ελίκας και Λαχίου.

Η Απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 137/2018.

Αφού συντάχθηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται όπως πιο κάτω.

Ο Πρόεδρος
Αβδούλος Σπύρος

Η Γραμματέας
Χαραμή Αλεξάνδρα

Τα Μέλη
Βουνελάκης Γεώργιος *Αντιδήμαρχος*
Καλογερίνης Ηλίας *Αντιδήμαρχος*
Κουτσονικολής Χαράλαμπος *Αντιδήμαρχος*
Μαυρομιχάλης Κων/νος *Αντιδήμαρχος*
Σουρλός Ιωάννης *Αντιδήμαρχος*
Τραϊφόρος Παναγιώτης *Αντιδήμαρχος*
Αλειφέρη Παναγιώτα
Γεωργακάκου Αικατερίνη
Κολλιάκος Ιωάννης
Πετράκης Χρήστος
Χριστάκος Σταύρος
Μεϊμέτης Γεώργιος
Αναγνωστοπούλου Ελένη
Σπυριδάκου Θεοδούλη
Σταθάκης Νεκτάριος

Ακριβές Απόσπασμα
Η Ειδική Γραμματέας

Παπαδάκη Ευγενία